

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 34357

Kl. 42 n, 13/03

Mieczysław Nechay
(Kraków, Polska)

Suwak do obliczania dni płodnych i niepłodnych u kobiet

Udzielono z mocą do dnia 20 grudnia 1948 r.

Wynalazek niniejszy dotyczy suwaka do obliczania dni płodnych i niepłodnych u kobiet.

Według nowszych poglądów w medycynie, znanych jako teoria Ogino - Knausa, zapłodnienie u kobiet może nastąpić tylko w ciągu niewielu, przy tym ściśle określonych, dni pomiędzy jednym okresem (menstruacją), a drugim. Możliwość ta istnieje tylko między 19 a 12 dniem przed początkiem najbliższego okresu, przy czym prawdopodobieństwo zapłodnienia jest największe między 16 a 14 dniem, licząc od początku następnego okresu. Pozostałe dni, to jest dni od 1 do 11 włącznie, licząc wstecz od początku najbliższego spodziewanego okresu, jak również dni poprzedzające wspomniany dzień 19 są niepłodne.

Jak wiadomo, długości tych okresów, zawartych pomiędzy pierwszym dniem ostatniego okresu a dniem poprzedzającym początek okresu następnego są u różnych kobiet różne. Długość okresu, zwana długością cyklu, wynosi — w granicach norm fizjologicznych — od 23 do 45 dni. Również u jednej i tej samej kobiety występują pod tym względem wahania, które, również w granicach norm fizjologicznych, wynoszą od 2 do 5 dni. Zakres tych wa-

hań zwany jest typem cyklu. Typ jednoraki, zdarzający się dzisiaj rzadko, jest to typ, przy którym okres pojawia się stale w ściśle regularnych odstępach czasu np. co 27 lub co 30 dni. Częściej zdarzają się cykle dworaki, przy których okres pojawia się z regularnością do dwóch dni, np. co 27 lub 28 dni, trojaki, przy których okres występuje z regularnością do trzech dni, np. co 27, 28 lub 29 dni, czworaki i pięcioraki. Cykle większe niż pięcioraki, jak również cykle o długości krótszej niż 22 dni lub dłuższe niż 45 dni mają charakter patologiczny.

Zastosowanie praktyczne powyższych danych teoretycznych, stanowiących wspomnianą wyżej teorię Ogino — Knausa, napotyka jednak na duże trudności ze względu na konieczność przeprowadzania skomplikowanych obliczeń. Spotykane w literaturze tabele, mające na celu ułatwienie tych obliczeń, nie spełniają swego przeznaczenia, gdyż z uwagi na konieczność uwzględniania wszystkich licznych typów i długości cykli, są one zbyt obszerne i posługiwanie się nimi jest kłopotliwe.

Niedogodności te usuwa suwak według wynalazku, umożliwiający bezpośrednie odczytywanie kalen-

darzowo oznaczonych dni płodnych i niepłodnych oraz długości cykli.

Suwak jest utworzony z dwóch wsuniętych jeden w drugi cylindrów, dających się względem siebie przesunąć i obracać.

Na rysunku fig. 1 przedstawia przekrój poprzeczny suwaka, fig. 2 — rozwinięcie cylindra wewnętrznego, fig. 3 — rozwinięcie cylindra zewnętrznego.

Pobocznica wewnętrznego cylindra 1 zawiera podziałkę kalendarzową, podzieloną na miesiące i dni. Na obu końcach tej poboczniczy zaznaczone są nazwy miesięcy kalendarzowych, pozostała zaś powierzchnię zajmują liczby od 1 — 30 lub 31 dla 11 miesięcy z wyjątkiem lutego, dla którego wpisane są liczby od 1 — 28 lub 29. Liczby dni są wpisane w porządku rosnącym od strony prawej ku lewej. Każdy szereg, zawierający dni danego miesiąca, korzystnie jest zaopatrzyć w strzałkę, wskazującą następny, z kolei miesiąc.

W cylindrze zewnętrznym 2 wykonane są podłużne otwory. Na fig. 1 i 3 podano tytułem przykładu cztery takie otwory 3, 4, 5, 6. Otwory te są ewentualnie pokryte przezroczystymi szybkami 7 i 8 (fig. 1). Pobocznica cylindra zewnętrznego (fig. 3) posiada wszystkie otwory pokryte szybami. Na każdej szybce zaznaczona jest w prawej lub lewej połowie podziałka utworzona np. z 45 klatek, ponumerowanych bieżąc od 1 do 45 w kierunku od strony lewej ku prawej. Ponadto poszczególne okienka są podzielone na odcinki, zaznaczające okresy dni płodnych, bardzo płodnych i jałowych dla czterech cykli: dwójakiego, trojakiego, czworakiego i pięciorakiego. Korzystnie jest okresy te oznaczyć różnymi kolorami. W przypadku nie stosowania szybki, zamiast klatek zaznacza się na jednym brzegu każdego z okienek krótkie kreski i umieszcza się między nimi liczby od 1 do 45, na drugim zaś brzegu okienek umieszcza się napisy wskazujące dni płodne i jałowe.

Sposób posługiwania się suwakiem według wyłazku jest opisany poniżej.

Przed wszystkim należy wyszukać na wewnętrznym cylindrze 1 miesiąc i dzień, w którym rozpoczął się ostatni period. Następnie biorąc pod uwagę typ cyklu (dwójaki, trojaki, czworaki lub pięcioraki) obraca się cylindry 1 i 2 względem siebie tak, aby okienko 3, 4, 5 lub 6 cylindra zewnętrznego 2, odpowiadające danemu typowi cyklu, pokryło się z tym szeregiem podziałki kalendarzowej wewnętrznego cylindra 1, który odpowiada miesiącowi, w którym rozpoczął się ostatni period. Z kolei przesunąć się cylindry 1 i 2 względem siebie w kierunku podłużnym tak, aby dzień, w którym rozpoczął się ostatni period, ukazał się w tej klatce cylindra zewnętrznego 2, która oznaczona

jest liczbą, odpowiadającą najdłuższemu właściwemu cyklowi. W szybce cylindra zewnętrznego 2 widoczne są wówczas obok siebie dwie kolumny liczb a mianowicie liczby podziałki kalendarzowej cylindra wewnętrznego 1 oraz numeracja bieżąca dni cyklu, umieszczona na samej szybce. Ponieważ przy szybce zaznaczone są odcinki, odpowiadające okresom płodnym i niepłodnym, przeto, odczytując cyfry podziałki kalendarzowej odczytuje się zarazem, które dni są płodne, bardzo płodne i jałowe, zależnie od tego, w obrębie którego odcinka się znajdują.

Jeżeli cykl nie kończy się w tym samym miesiącu kalendarzowym, w którym się rozpoczął, przesunąć się jego ciąg dalszy na miesiąc następny. W tym celu obraca się cylindry tak, aby w okienku ukazała się kolumna liczb oznaczających dni następnego miesiąca kalendarzowego. Cylindry należy przy tym przesunąć względem siebie tak, aby cyfra oznaczająca pierwszy dzień nowego miesiąca, widoczna była w okienku w miejscu, które wskazała strzałka, umieszczona po ostatnim dniu miesiąca poprzedniego.

Na przykład w celu ustalenia dni płodnych i niepłodnych w przypadku cyklu czworakiego o długościach 23, 24, 25 lub 26 dni i rozpoczęcia ostatniego periodu w dniu 1 maja — należy: okienko 5 cylindra zewnętrznego 1, odpowiadające cyklowi czworakiemu, nasunąć na podziałkę kalendarzową „maj“ na cylindrze wewnętrznym 2, na dzień 1 maja podziałki kalendarzowej — nasunąć klatkę szybki oznaczoną liczbą 26, odpowiadającą największej długości cyklu. W okienku 5 odczytuje się widoczną w nim podziałkę kalendarzową i ustala się, że dni od 1 do 4 maja są jałowe (jednak w czasie tym trwa period), dni od 5 do 15 maja leżą na odcinku oznaczonym jako okres płodny, przy czym dni od 9 do 13 maja są bardzo płodne, zaś dni od 16 maja włącznie aż do początku następnego periodu są jałowe.

Zastrzeżenia patentowe

1. Suwak do obliczania dni płodnych i niepłodnych u kobiet, znamieny tym, że składa się z dwóch cylindrów wsuniętych jeden w drugi, dających się względem siebie zarówno przesunąć jak i obracać oraz wykonanych tak, że jeden z tych cylindrów posiada na swej powierzchni bocznej podziałkę z nazwami poszczególnych miesięcy i liczbami ich dni kalendarzowych biegnącymi wzrastając od strony prawej ku lewej, drugi zaś cylinder zawiera kilka okienek, pokrytych przezroczystymi szybami, podzielonymi każdą na klatki (np. 45), zaopatrzone w numerację wzrastającą w kierunku od strony lewej ku prawej, z zaznaczeniem, najkorzystniej róż-

2. Odmiana suwaka według zastrz. 1, znamienna tym, że na brzegu okienka nie zaopatrzonych w szybkę zaznaczone są kreski, między którymi umieszczone są liczby, wzrastające w kierunku

Mieczysław Nechay
Zastępca: J. Felkner
rzecznik patentowy

Styczen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Luty	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29		
Martec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Kwiczn.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Maj	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Czerniec.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Lipiec.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Sierpien.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Wrzesien.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Pazdziern.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Listopad	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Gru dzien.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

DNI JAŁOWE												DNI PŁODNE												DNI JAŁOWE																											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
CYKL												6 płod												DWOJAKI																											

DNI JAŁOWE												DNI PŁODNE												DNI JAŁOWE																											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
CYKL												6 płod												TROJAKI																											

DNI JAŁOWE												DNI PŁODNE												DNI JAŁOWE																											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
CYKL												6 płodne												CZWORAKI																											

DNI JAŁOWE												DNI PŁODNE												DNI JAŁOWE																											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
CYKL												6 płodne												PIĘCIORAKI																											